

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 4.2.2008
KOM(2008) 62 endelig

**INTERIMSRAPPORT FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET**

om Rumæniens fremskridt inden for rammerne af mekanismen for samarbejde og kontrol

INTERIMSRAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om Rumæniens fremskridt inden for rammerne af mekanismen for samarbejde og kontrol

1. INDLEDNING

Da Rumænien tiltrådte EU den 1. januar 2007 blev der oprettet *en mekanisme for samarbejde og kontrol, i det følgende benævnt "MSK"*,¹ til at hjælpe Rumænien med at afhjælpe mangler med hensyn til retsreform og bekæmpelse af korruption og til at føre tilsyn med fremskridt på disse områder.

Denne rapport er den anden, som Kommissionen forelægger i forbindelse med MSK². De seks måneder, der er forløbet siden den første rapport, anses for at være en for kort periode til, at Rumænien kan afhjælpe problemerne og Kommissionen tage sin vurdering i juni 2007 op til fornyet overvejelse. Rapporten indeholder derfor kun en faktuel ajourføring af fremskridt uden nogen vurdering af de resultater, der er opnået inden for de forskellige benchmarks. Denne interimrapport indeholder desuden en oversigt over bistanden til Rumænien på de for benchmarkene relevante områder. Hensigten hermed er at identificere eventuelle lakuner i bistanden og supplere støtten til Rumænien, hvor det er nødvendigt.

2. RETSREFORM OG BEKÆMPELSE AF KORRUPTION: SITUATIONEN

2.1. Opfølgning af rapporten fra juni 2007: handlingsplanen

Siden Kommissionens sidste rapport i juni 2007 er der blevet etableret en tæt og løbende dialog med de rumænske myndigheder i Bruxelles og Bukarest. Rumænien har løbende givet Kommissionen detaljerede oplysninger om den seneste udvikling.

De rumænske myndigheder har fulgt Kommissionens forslag om at opstille en handlingsplan for, hvordan de rumænske myndigheder havde til hensigt at opfylde benchmarkene. Kommissionen har ydet Rumænien bistand i form af en metodevurdering af handlingsplanen. Den rumænske regering godkendte efterfølgende i oktober 2007 efter høring af interessenter en detaljeret rapport, som blev forelagt Kommissionen. Det er et tegn på et virkeligt engagement fra de rumænske myndigheders side, at handlingsplanen blev udarbejdet og godkendt til rette tid til trods for, at dette arbejde krævede en samordnet indsats og mobilisering af betydelige ressourcer på relativ kort tid³.

¹ Kommissionens beslutning 2006/928/EF af 13. december 2006 om oprettelse af en mekanisme for samarbejde og kontrol vedrørende Rumæniens fremskridt med opfyldelsen af specifikke benchmarks på områderne retsreform og bekæmpelse af korruption (EUT L 354 af 14.12.2006, s. 56).

² Kommissionens første rapport blev forelagt den 27. juni 2007 (KOM(2007) 378 endelig).

³ Handlingsplanen findes på følgende netsted:

[http://www.just.ro/Portals/0/Right_Panel/Plan%20de%20actiune/plan_actiune_en_21122007\[1\].pdf](http://www.just.ro/Portals/0/Right_Panel/Plan%20de%20actiune/plan_actiune_en_21122007[1].pdf)

2.2. Nyt om fremskridt

2.2.1. *Benchmark 1: Sikre mere gennemsigtige og effektive retsprocedurer, navnlig ved at forbedre det øverste retsråds handleevne og ansvarlighed. Rapportere om og overvåge konsekvenserne af den nye civile retsplejelov og den nye strafferetsplejelov*

- *Gennemførelse af alle nødvendige foranstaltninger, herunder dem, der indgår i det øverste retsråds handlingsplan vedtaget i juni 2006, og som sikrer en konsekvent fortolkning og anvendelse af loven på alle domstolsniveauer i hele landet efter passende høring af praktiserende dommere, anklagere og advokater; overvågning af indvirkningen af nyligt vedtagne lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger.*
- *Design og gennemførelse af en rationel, realistisk personalemodel for retssystemet ud fra den igangværende behovsvurdering.*
- *Udvikling og gennemførelse af en plan til omstrukturering af justitsministeriet, som løser problemerne med den nuværende ledelsesform og de menneskelige ressourcer.*
- *Overvågning af, hvilken indvirkning de nyligt vedtagne ændringer af den civile retsplejelov og af strafferetsplejeloven har på retssystemet, så der kan indarbejdes de fornødne korrigerende foranstaltninger i de planlagte, nye love.*
- *Indberetning og overvågning af de fremskridt, der gøres med hensyn til vedtagelse af de nye love, herunder høringer, og til den indvirkning, det vil få for retssystemet.*
- *Forbedring af det øverste retsråds kapacitet til at varetage sine væsentlige ansvarsområder og sin ansvarlighed. Navnlig behandling af potentielle interessekonflikter og uetisk adfærd hos retsrådets medlemmer. Ansættelse efter de nyligt vedtagne objektive kriterier af retsinspektører, som skal være mere bredt regionalt repræsenteret.*

Der har med henblik på at gøre retspraksis ensartet fundet en række uddannelseskurser og møder sted for dommere og anklagere ved appelretter og øverste appelret og dommere ved distriktsdomstole og domstole på lavere niveau. Der er planlagt lignende aktiviteter i 2008.

I januar 2008 blev der valgt en ny ledelse af det øverste retsråd, retsrådets budget blev godkendt, og der blev offentliggjort nye forvaltningsplaner. I december 2007⁴ blev der godkendt en kommunikationsstrategi for det øverste retsråd og det rumænske retsvæsen med henblik på at forbedre gennemsigtheden i retssystemet. Det øverste retsråds organisation blev styrket med besættelse af 240 ud af 275 disponible stillinger. Inden for anklagemyndigheden er der stadig 572 stillingstilbud. Omkring halvdelen af alle ansættelser i retsvæsenet er sket efter en ad hoc-procedure for hurtigt at besætte eksisterende ledige stillinger⁵. I disse tilfælde blev de ledige stillinger besat på basis af interviews og tidligere arbejds erfaringer uden kontrol af den nye dommers kvalifikationer eller uddannelse⁶. Der forventes en strategi for

⁴ Strategien gælder indtil 2012 og afspejler sig i handlingsplanen. Denne gennemføres af en arbejdsgruppe nedsat af det øverste retsråd.

⁵ Ved en ændring af lov 304 blev kravet om, at rådet for det nationale retsinstitut skulle godkende udnævnelser og afskedigelser i det nationale retsinstituts ledelse, afskaffet.

⁶ Proceduren med interviews blev afskaffet med GEO 100/2007 med virkning fra 1. juni 2008.

udvikling af menneskelige ressourcer i 2009⁷. I november 2007 indledte det nationale antikorrupsionsdirektorat undersøgelser mod flere anklagere for forfalskning i forbindelse med udvælgelsesprøver til ledende stillinger ved anklagemyndigheden.

De almindelige bestemmelser i den nye strafferetsplejelov blev udarbejdet og efter en offentlig debat forelagt de relevante parlamentsudvalg og det øverste retsråd i december 2007⁸. Loven skal endnu vedtages.

En forpligtelse for domstolene til at offentliggøre (og ajourføre) retspraksis på internettet forventes indført i slutningen af 2008⁹.

2.2.2. *Benchmark 2: Efter planen oprette et integritetsagentur, som skal have ansvaret for at kontrollere formueforhold, hvervsuforenelighed og potentielle interessekonflikter og for at vedtage bindende beslutninger, på basis af hvilke der kan træffes afskrækkende sanktioner*

- *Vedtagelse af lovgivning om oprettelse af et effektivt, uafhængigt integritetsagentur, som skal have ansvaret for at kontrollere formueforhold, potentiel hvervsuforenelighed og potentielle interessekonflikter og vedtage bindende beslutninger, på basis af hvilke der kan træffes afskrækkende sanktioner.*
- *Oprettelse af et nationalt integritetsagentur, sikkerhed for, at der er de nødvendige menneskelige og økonomiske ressourcer til, at det kan opfylde sit mandat.*

De retlige rammer for det nationale integritetsagentur (ANI) blev godkendt i maj 2007¹⁰. Agenturet er endnu ikke trådt i funktion. Kun næstformanden er udnævnt. De forberedende aktiviteter, rekruttering, indkøb til infrastruktur og allokering af finansielle ressourcer til lokaler og budgetudarbejdelse og arbejdet med organisationsplanen er gået i gang¹¹.

2.2.3. *Benchmark 3: Bygge videre på hidtidige fremskridt og fortsætte de professionelle, upartiske undersøgelser af påstandene om korruption på højt niveau*

- *Fortsat indberetning om professionelle og upartiske efterforskninger i sager om korruption på højt niveau. Sikring af retlig og institutionel stabilitet med hensyn til bekæmpelse af korruption, især ved at opretholde den nuværende procedure for udnævnelse og opsigelse af Rumæniens statsanklager, af chefanklageren i det nationale antikorrupsionsdirektorat og af andre personer i ledende stillinger hos statsanklagemyndigheden.*

Det nationale antikorrupsionsdirektorat (DNA) har opvist gode resultater i de sidste seks måneder¹². I oktober 2007 bad DNA om tilladelse til at indlede strafferetlige

⁷ Aktivitet 1.4 i del V i handlingsplanen. Der blev desuden godkendt en ny organisationsplan for justitsministeriet (anordning nr. 2477/C/1.10.07).

⁸ Der forekommer ingen systematisk praksis med, at justitsministeriet på forhånd hører det øverste retsråd om grundlæggende lovgivning om retsvæsenet. En sådan systematisk høring ville kunne gøre det lettere for det øverste retsråd at spille sin rolle som det rumænske retsvæsens vogter.

⁹ Handlingsplanen, del II, punkt 2.1.

¹⁰ Lov 144/207 af 25. maj 2007.

¹¹ For at fremskynde oprettelsen af agenturet vedtog regeringen den 6.12.2007 hasteanordning nr. 138.

¹² I perioden 1. juni – 31. oktober 2007 blev der udfærdiget 64 anklageskrifter over for 148 tiltalte. I samme periode afgav domstolene 31 ikke-endelige domfældelser vedrørende 53 tiltalte i DNA-sager. Domstolene afgav 22 endelige domfældelser vedrørende 31 tiltalte. I samme periode blev 10 tiltalte endeligt frifundet.

efterforskninger vedrørende 8 siddende eller tidligere ministre. Den rumænske præsident gav denne tilladelse i januar¹³. Afgørelsen om ophævelse af immunitet blev truffet efter en heftig juridisk og politisk debat. I de sidste seks måneder er flere af disse sager, som involverer siddende eller tidligere medlemmer af regeringen blevet sendt tilbage til anklagemyndigheden på grund af procedurefejl. Dette har sammen med immunitetsspørgsmålet affødt en stor debat og uenighed¹⁴. Det er ikke klart, om domsbegrundelsen er udtryk for, at beviserne ikke kan antages og kræver en ny undersøgelse, eller om anklagemyndigheden kan afhjælpe manglerne uden at skulle indlede en ny sag¹⁵.

I oktober 2007 vedtog det rumænske parlament en række ændringer til strafferetsplejeloven og straffeloven. Loven om ændringerne af strafferetsplejeloven er endnu ikke bekendtgjort af præsidenten, som har sendt den tilbage til revision¹⁶. Ændringerne påvirker i væsentlig grad de retlige rammer for efterforskning og retsforfølgelse i straffesager. Ændringerne går bl.a. ud på, at strafferetlige efterforskninger i princippet ikke må vare længere end 6 måneder, at ransagelse eller aflytning ikke må finde sted uden forudgående underretning af mistænkte¹⁷, og at bedrageri vedrørende beløb på under 9 mio. EUR betragtes som en mindre lovovertrædelse, der højst straffes med fem år. Hvis loven bekendtgøres, vil disse ændringer få en yderst negativ indflydelse på effektiviteten af strafferetlige efterforskninger i Rumænien i almindelighed. Det vil også få konsekvenser for fælles efterforskninger med medlemsstaterne, bekæmpelse af terrorisme og retsforfølgelse af grænseoverskridende kriminalitet.

Anklagemyndigheden har ikke længere mulighed for at benytte tekniske evalueringer fra skattevæsenet om skaders omfang¹⁸.

2.2.4. *Benchmark 4: Træffe yderligere foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af korruption, særlig i lokalforvaltningen*

- *Vurdering af de nyligt afsluttede oplysningskampagner og om nødvendigt forslag til opfølgning af aktiviteter, der fokuserer på sektorer med høj risiko for korruption.*

¹³ Ved regeringsanordning nr. 95 af 4. oktober 2007 var proceduren for ophævelse af ministres immunitet mod retsforfølgelse på den tidligere justitsministers initiativ blevet ændret på den måde, at den eksisterende rådgivende komité var blevet erstattet med en ny komité bestående af dommere. Denne retsakt blev erklæret forfatningsstridig af den rumænske forfatningsret. Efter justitsministerens tilbagetræden, idet justitsministeren selv er impliceret i en af de otte sager, og udnævnelsen af en interimsmminister i januar ophævede præsidentens alle de tiltaltes immunitet i januar.

¹⁴ Hovedårsagen var, at anklagemyndigheden (DNA) ikke havde overholdt en ny dom afsagt af forfatningsdomstolen om ophævelse af de tiltaltes immunitet, som kræver, at også tidligere ministres immunitet skal ophæves. Denne nye dom blev imidlertid afsagt *efter* at DNA havde indledt de forskellige retssager.

¹⁵ Processuelle overtrædelser, som ikke fundamentalt skader grundlæggende rettigheder, bevirker relativ ugyldighed, som kan afhjælpes. I tilfælde af absolut ugyldighed som følge af krænkelse af f.eks. tiltaltes grundlæggende rettigheder er afhjælpning ikke mulig, og sagen sendes tilbage til anklagemyndigheden med krav om en ny undersøgelse.

¹⁶ Hvis parlamentet godkender loven om ændringerne endnu en gang, skal præsidenten i henhold til artikel 77 i den rumænske forfatning bekendtgøre den.

¹⁷ Hvis dette princip ikke overholdes, betragtes efterforskningen som ugyldig.

¹⁸ Regeringsanordning nr. 47 af 28.8.2007.

- *Rapport om brugen af foranstaltninger til at mindske mulighederne for korruption og skabe større åbenhed i lokalforvaltningen og om sanktioner over for offentligt ansatte, især i lokalforvaltningen.*

Indenrigsministeren undertegnede i november en ny protokol med ngo'er om det nationale integritetscenter efter en betydelig forsinkelse med projektgennemførelsen¹⁹. Den grønne help line, som oprindeligt skulle være et kontaktsted for indberetning om korruption, er blevet udvidet til at dække offentlighedens generelle forespørgsler om indenrigsministeriets arbejde²⁰.

Der har været forsinkelser i forbindelse med arbejdet med en national antikorrupsionsstrategi med fokus på sårbare sektorer og lokalforvaltningen, men det er gået i gang²¹. Den forventes vedtaget af regeringen i marts 2008.

3. STØTTE INDEN FOR RAMMERNE AF SAMARBEJDS- OG KONTROLMEKANISMEN

Rumænien har haft adgang til en betydelig støtte på området retlige og indre anliggender både via EU-programmer såsom Phare og overgangsfaciliteten og fra medlemsstaterne²². Dette område er fortsat hovedfokus for EU's støtte efter tiltrædelsen: næsten halvdelen af budgettet til EU's overgangsfacilitet for Rumænien er afsat til denne sektor, herunder et særligt rammebeløb til projekter, som direkte støtter fremskridt med samarbejds- og kontrolmekanismens benchmarks.

Alle benchmarkene er repræsenteret blandt de projekter, der er gennemført på området retlige og indre anliggender. Af en nærmere analyse af de projekter, der er gennemført siden 2004²³, ser man, at der på nogle områder som f.eks. retsreform (benchmark 1) er ydet en meget betydelig støtte, og at måtningspunktet er ved at være nået. Der er også ydet betydelige midler til opbygning af kapaciteten til at bekæmpe korruption på højt niveau (benchmark 3) og korruption i lokalforvaltningen (benchmark 4). I nogle sårbare sektorer som f.eks. uddannelse er der endnu ikke ydet nogen antikorrupsionsstøtte. Det nye nationale integritetsagentur (benchmark 2), som først forventes at træde i funktion i andet halvår af indeværende år, har hidtil kun modtaget beskeden støtte.

¹⁹ Der blev ført en folkeoplysningskampagne om en kraftigere indsats mod korruption mellem oktober 2007 og januar 2008.

²⁰ Om disse ændringer fortsat muliggør et partnerskab med civilsamfundet og en sevice til opfølgning af tegn på korruption vides ikke.

²¹ Dette initiativ repræsenterer den hovedforanstaltning, der foreslås i handlingsplanen under benchmark 4, se aktivitet 5.

²² Phare alene har stillet over 187 mio. EUR til rådighed i forbindelse med retlige og indre anliggender i Rumænien siden 2004. Overgangsfaciliteten forbliver i funktion indtil 2010. Inden for strukturfondenes rammer er der specifikt givet støtte til at skabe en forsvarlig og gennemsigtig finansforvaltning af EU-midler, hvilket er en proces med berøring til bekæmpelse af korruption. Der bevilges teknisk bistand til projektovervågning, -evaluering og -kontrol samt etableringen af det enkelte forvaltningsinformationssystem, der skal levere klare oplysninger om interventioner og absorptionskapacitet. TAIEX har tilrettelagt en lang række arrangementer på området retlige og indre anliggende i Rumænien og har stadig budgetmidler til aktiviteter i fremtiden.

²³ I listen, der er knyttet til denne rapport, sammenfattes den relevante EU- og bilaterale bistand til Rumænien siden 2004, således at man kan konstatere eventuelle lakuner og sikre, at den fulde vifte af støttemuligheder er til rådighed. Listen er opstillet på basis af oplysninger, som Kommissionen er i besiddelse af, og oplysninger fra medlemsstaterne. Ikke alle data vedrørende individuelle projekter har kunnet medtages, og der er fortrinsvis benyttet aggregerede data af overskuelighedshensyn. De komplette sæt oplysninger er dog meddelt Rumænien, og forslagene i dette kapitel er blevet drøftet med de rumænske myndigheder, som tilslutter sig dem.

Den støtte, som Rumænien har modtaget, har haft en indvirkning på landets fremskridt: retsreform har haft internationale bidragsyders bevågenhed og er et område, hvor der har kunnet registreres relativ stabile fremskridt. Det nationale antikorrupsionsdirektorat, som også har modtaget betydelige midler, har været i stand til at opbygge en kapacitet til at efterforske og retsforfølge korruption på højt niveau i løbet af relativ kort tid.

Støtten skal i fremtiden rettes mere mod det nationale integritetsagentur og bekæmpelse af korruption. Den skal sættes direkte ind på at realisere de prioriteter og indfri de behov, der er indkredset i Rumæniens handlingsplan. Generelt skal mindre, målrettede bistandsmissioner foretrækkes, som er afpasset efter de rumænske institutioners absorptionskapacitet, og som muliggør, at disse overtager ejerskabet af resultaterne. Der skal tilstræbes en tværdisciplinær tilgang, f.eks. med fokus på både dommere og anklagere i bekæmpelsen af korruption på højt niveau. Det vil være hensigtsmæssigt at nedtrappe støtten på områder, hvor der ikke længere er helt så stort behov for den.

Indsatsen i form af udveksling af bedste praksis, uddannelse og stipendier skal fortsættes. Større projekter vedrørende korruption i lokalforvaltningen bør suppleres med fleksible og målrettede projekter på kort og mellemlang sigt, som tackler specifikke aspekter eller fokuserer på særlig sårbare områder og sektorer.

Rumænien opfordres til at udnytte det betydelige EU-bistandsbudget fuldt ud, som stadig er til rådighed via overgangsfaciliteten og TAIEX. Disse midler kan bruges til kortfristede missioner og mellemfristede bistandsprojekter på op til 6 måneder ("twinning light").

Kommissionen vil anbefale medlemsstaterne at overveje mere direkte og praktisk støtte til Rumænien i form af udveksling af bedste praksis, praktikophold og stipendier og partnerskaber med institutioner som f.eks. det nationale integritetsagentur og det nationale antikorrupsionsdirektorat.

4. KONKLUSION

I det første års EU-medlemskab har Rumænien fortsat arbejdet på at afhjælpe svagheder, som ellers kunne forhindre en effektiv anvendelse af EU's love, politikker og programmer. Dog mangler der på nogle områder som bekæmpelse af korruption på højt niveau overbevisende resultater.

Den tekniske ajourføring i denne rapport er ikke at betragte som en indgående vurdering af fremskridt med benchmarkene, men situationen i praksis giver anledning til betænkeligheder, som vil skulle fjernes, inden Kommissionen foretager en komplet vurdering i juni. Der har været forsinkelser med gennemførelsen af en sammenhængende rekrutteringsstrategi for retsvæsenet (benchmark 1), med oprettelsen af det nationale integritetsagentur (benchmark 2) og med udarbejdelse af en overordnet strategi og gennemførelse af flagskibsprojekter til bekæmpelse af korruption²⁴ (benchmark 4). Rumænien bør især sætte ind på at bekæmpe korruption på højt niveau (benchmark 3) og gøre en større indsats for at opretholde retlig og institutionel stabilitet inden for bekæmpelse af korruption.

²⁴ Handlingsplanen: benchmark 4, aktivitet 5.

Kommissionen erkender, at der er gjort en stor indsats for at udarbejde en troværdig handlingsplan, som beskriver aktiviteter, frister og de institutioner, som har ansvaret for at realisere benchmarkene. Der skal dog skabes større sammenhæng i handlingsplanen på nogle punkter og udfyldes visse lakuner²⁵. Kommissionen foreslår, at Rumænien korrigerer handlingsplanen på disse punkter.

²⁵ Nogle af de retlige og politiske initiativer, der forfølges i praksis, er i modstrid med målsætningerne i handlingsplanen. Handlingsplanen udelader desuden det centrale spørgsmål om retlig og institutionel stabilitet i bekæmpelsen af korruption (benchmark 3). I planen mangler der også oplysning om, hvornår og hvorvidt der vil blive udarbejdet sektorstrategier for retsreform og bekæmpelse af korruption til erstatning af dem, der for nylig er udløbet. Handlingsplanen er ikke tilstrækkelig detaljeret, hvad angår korruption i lokalforvaltningen (benchmark 4). Handlingsplanen indeholder også nogle aktiviteter og indikatorer, som ikke synes at være tilstrækkelig målrettet til at give de ønskede resultater. Det gælder særlig indikatorer såsom videregivelse af fortrolige oplysninger til medierne (benchmark 3, kapitel I, punkt 1.2). En undersøgelse af individualiseringen af straffen i korruptionssager (benchmark 3, kapitel II, punkt 1) bør kun være et første skridt i retning af løsning af problemet med eventuelle lemfældige domme i sager om korruption på højt niveau som nævnt i Kommissionens rapport af 27. juni 2007 om samarbejds- og kontrolmekanismen. Handlingsplanen bør ajourføres løbende, og det bør via en stram central operationel koordinationsmekanisme strengt overvåges, at resultaterne svarer til indikatorerne.

ANNEX

Overview of EU Assistance provided to Romania in the area of Judicial Reform and the Fight against Corruption²⁶

Benchmark 1: Judicial Reform

EU projects have provided institutional capacity building to the Senior Council of Magistracy and the Romanian judiciary training institutions. A substantial budget was reserved for the IT equipment of courts and prosecutors offices. Several larger bilateral projects and a number of smaller initiatives complemented this institution-building effort. Future projects continue to focus on capacity building, on the transparency of the judicial process and address particular areas such as judiciary statistics, probation system or witness protection. Judicial Reform has been a strong focus of assistance.

Phare 2004-2006:

- Institutional Capacity Building and IT and office equipment for the Superior Council of Magistracy (several projects, ongoing: 2.4 MEUR)
- IT and Office Equipment for the Superior Council of Magistracy (Until Nov06: 600,000 EUR)
- Strengthening the institutional and legislative framework in the field of international judicial cooperation (Nov06-May08: 1,2 Mio EUR)
- Institution Building and Equipment for the National Institute of Magistracy and to the National School of Clerks (several projects, ongoing: total 5.24 Mio EUR)
- IT equipment, training and development of case management and documentation software at courts and prosecutors' offices (several projects, ongoing: total 28,72 Mio EUR)
- Assistance to set up an efficient legal aid system (Until Nov06: 1,25 Mio EUR)
- Mediation as an alternative dispute resolution (275.000 EUR until June 2007)
- Increasing the Transparency of Courts' and prosecutors' offices (Nov07-Dec08: 1 Mio EUR)
- Assistance to the High Court of Cassation and Justice: Training and Capacity Building (Nov07-Dec08: 700,000 EUR)
- Further consolidation of the institutional and administrative capacity of the Ministry of Justice (Phare 2006: 0.4 MEUR)

Transition Facility 2007:

- Unification of the Jurisprudence of Courts and Prosecutor Offices in Romania (600,000 EUR)
- Strengthening the Public Ministry's institutional capacity (170,000 EUR)
- Improving the System of Romanian Judicial Statistics (560,000 EUR)
- Strengthening the Romanian Probation System and the Inter-Institutional Cooperation on Victim Protection (570,000 EUR)

²⁶ PHARE: Budgetary figures include Romanian national co-financing.
Bilateral Projects: Only larger bilateral projects are taken up in this list. In addition, various assistance missions, study visits and smaller activities have taken place.

- Assistance for Enhancing the Respect of Human Rights in Prisons and Improving the Efficiency of the Romanian Penitentiary System (660,000 EUR)
- Improving the Witness Protection Capacity (250.000 EUR)

Main Bilateral Projects:

- Consulting Services for Revision of the Penal Procedure Code (Jan-Nov07: 299,500 EUR)
- Strengthening the functioning of the Romanian Judiciary and its representative body – Superior Council of Magistracy (750,000 EUR)
- Development of Judiciary Training Capacities (Mar-Nov07: 40,000 EUR)
- Several Projects on: Management and media training for magistrates, Increasing Integrity within the Judicial System, Strengthening the Probation Service, Assistance to the Anti-Money Laundering Office, Court Management (635,000 EUR)
- The implementation of basic procedural rules for protecting the financial interests of the EU (May-Oct07: 82,000 EUR)
- Support for improving the capacity of the Ministry of Justice (36,000 EUR)
- Assistance to the National Institute for Magistracy of Romania
- Improving the Human Rights Situation in Prisons (07-08: **50,000 EUR**)
- Several smaller training projects, internships, organisational audits, study visits, seminars

Main Projects with a total budget of at least 45.41 MEUR

Benchmark 2: Integrity Agency

A single large project includes support to the creation of the National Integrity Agency. Two bilateral projects complement the institution-building effort through support in related areas. Given that the National Integrity Agency will become operational only in the course of 2008, follow-up support should be considered.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption – assistance to the National Integrity Agency and the DNA (Aug06-Jan08: 0.6 Mio EUR concerning ANI)

Main Bilateral Projects:

- Enhancing the Monitoring Role of Civil Society (88,000 EUR)
- Protection of whistleblower program

Main Projects with a total budget of at least 1.6 MEU

Benchmark 3: High-Level Corruption

Several projects supported building-up capacity at the Romanian National Anti-Corruption Prosecution Services (DNA). This support continues through smaller projects.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption – assistance to the National Integrity Agency and the DNA (Aug06-Jan08: 1 Mio EUR concerning DNA)
- Strengthening the institutional capacity of DNA (Sept05-Feb07: 1,2 Mio EUR)
- IT equipment and software for the DNA (Until Nov06: 1,75 Mio EUR)

Transition Facility 2007:

- Enhancement of National Anticorruption Directorate Investigative Capacities (560,000 EUR)

Bilateral Projects:

- Several individual advisory missions, seminars and study visits

Main Projects with a total budget of at least 6.5 MEUR

Benchmark 4: Local Corruption

Several large EU projects are being implemented or in preparation. Bilateral support shows a particular emphasis on the area of local corruption. Several projects have been implemented with central and local administration.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption: Corruption Awareness among central and local public administration (since Nov06: 1,6 Mio EUR)
- **Supply of IT equipment for the General Directorate for Anticorruption / Ministry of the Interior (Phare 2006: 0.3 MEUR)**
- Strengthening administrative mechanisms and legislation to better foster and protect the public integrity system in public administration. (Phare 2006: 1.3 MEUR)
- Strengthening the fight against corruption on the preventive side (Phare 2006: 1 MEUR)
- Corruption in the Public Administration (Sept07-: 1,2 Mio EUR)
- Development of the Anti-corruption General Directorate of the Ministry of Interior and Administrative Reform (MIRA) (Jun07-Jul08: 1,1 Mio EUR)

Transition Facility 2007:

- Building Civil Society Support against Corruption (2,5 Mio EUR)
- Bringing Anti-Corruption Capacities in the Ministry of Internal Affairs up to EU Standards (250,000 EUR)
- Strengthening the Capacity to Fight Economic and Financial Crime (200.000 EUR)

Bilateral Projects

- Resident adviser on corruption with MoI (until Jun08)
- Improving Transparency and Accountability of Local Government (ended Aug07: 135,000 EUR)
- Tackling corruption within the Customs Administration (ended Jul07: 52,500 EUR)
- Reducing corruption within the Health Sector (until Mar08: 58,500 EUR)
- National Integrity Centre (ended Aug07: 115,000 EUR)
- Romanian Youth Versus Corruption; Together against corruption; Anti-corruption educational campaign (Integrity Centres)
- Improving Romanian local government integrity (MPP) (04-06: 320,000 EUR)
- Regional Transparency Councils

Main Projects with a total budget of at least 9.9 MEUR